

Četvrtak, 10. rujna 2015.

P8_TA(2015)0317

Migracije i izbjeglice u Europi

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. rujna 2015. o migracijama i izbjeglicama u Europi (2015/2833(RSP))

(2017/C 316/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
- uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Konvenciju iz 1951. o statusu izbjeglica i njezin dodatni protokol,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. listopada 2013. o mjerama EU-a i država članica za rješavanje pitanja priljeva izbjeglica nastalog kao posljedica sukoba u Siriji ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2013. o migracijskim tokovima na području Sredozemlja, s posebnim naglaskom na tragične događaje kod Lampeduse ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2014. o situaciji na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. travnja 2015. o nedavnim tragedijama u Sredozemnom moru i migracijskoj politici i politici azila u EU-u ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Europski migracijski program Komisije od 13. svibnja 2015. (COM(2015)0240),
- uzimajući u obzir akcijski plan o migraciji u deset točaka koji je donesen na zajedničkom zasjedanju Vijeća za vanjske i unutarnje poslove 20. travnja 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća EU-a s posebnog sastanka na vrhu o izbjegličkoj krizi na Sredozemlju od 23. travnja 2015.,
- uzimajući u obzir izvješće Parlamentarne skupštine Vijeća Europe (PACE) iz travnja 2012. pod naslovom „Izgubljeni životi u Sredozemnom moru”,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. srpnja 2015.,
- uzimajući u obzir Inicijativu za migracijski put između EU-a i Roga Afrike, tj. Kartumski proces, koju su 28. studenog 2014. usvojile Afrička unija i države članice i institucije EU-a,
- uzimajući u obzir izvješće posebnog izvijestitelja UN-a za ljudska prava migranata, posebno izvješće pod naslovom „Računanje na mobilnost u okviru jedne generacije: nastavak na regionalnu studiju o upravljanju vanjskim granicama Europske unije i njegovom učinku na ljudska prava migranata” objavljeno u svibnju 2015.,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Europskog potpornog ureda za azil o stanju u području azila u Europskoj uniji 2014.,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0414.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0448.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0105.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0176.

Četvrtak, 10. rujna 2015.

- uzimajući u obzir raspravu o migracijama i izbjeglicama u Europi koja se održala u Parlamentu 9. rujna 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da kao posljedica dugotrajnih sukoba, regionalne nestabilnosti i kršenja ljudskih prava nezabilježeno velik broj osoba traži zaštitu u EU-u; budući da je od prošle godine broj zahtjeva za azil za djecu porastao za 75 %; budući da se tijekom ljeta opet pokazalo da migracije nisu privremeni problem i da se čini izglednim da će se porast broja izbjeglica nastaviti, što je još jedan pokazatelj da je hitno potrebno poduzeti sve što je moguće kako bi se spasili životi ljudi koji su u opasnosti i koji bježe iz svojih zemalja te da se države članice trebaju pridržavati svojih međunarodnih obveza, uključujući obveze spašavanja na moru;
 - B. budući da je, prema podacima UNHCR-a, tijekom 2015. prijavljeno 2 800 umrlih ili nestalih žena, muškaraca i djece koji su pokušali doći do utočišta u Europi; budući da izbjeglice i migranti pogibaju i na putu kopnom kroz Europu;
 - C. budući da krijumčari i trgovci ljudima iskorištavaju nezakonitu migraciju te radi vlastite zarade ugrožavaju živote imigranata, da su odgovorni za tisuće smrtnih slučajeva i da predstavljaju ozbiljan problem za EU i države članice; budući da trgovci ljudima od kriminalnih aktivnosti ostvaruju zaradu od 20 milijardi EUR godišnje; budući da se prema podacima Europol organizirane kriminalne skupine koje aktivno omogućuju prijevoz nezakonitih migranata preko Sredozemlja povezuju s trgovinom ljudima, drogom, oružjem i s terorizmom;
 - D. budući da su prema podacima FRONTEX-a Sirija, Afganistan, Eritreja i Irak glavne zemlje podrijetla tražitelja azila tijekom 2015.; budući da je prema podacima Eurostata velikoj većini osoba koje bježe iz tih zemalja u Europu pružena zaštita;
 - E. budući da regionalna nestabilnost i sukobi te uspon IS-a/Daeša u susjednim područjima pogođenima sukobom utječu na masovni priljev migranata i tokove raseljenih ljudi, a time i na broj pojedinaca koji žele dospjeti u EU;
 - F. budući da na posljednjoj sjednici Europskog vijeća održanoj 25. i 26. lipnja 2015. te na kasnijoj sjednici Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove 20. srpnja 2015. nije postignut dogovor o obvezujućem mehanizmu raspodjele za premještaj i preseljenje osoba, već je prihvaćen dobrovoljni mehanizam; budući da države članice nisu postigle dogovor o prihvatu 40 000 izbjeglica koje bi trebale biti premještene iz Grčke i Italije, već su se obvezale na samo 32 256 mjesta za premještaj;
 - G. budući da je predsjednik Europskog vijeća Donald Tusk 3. rujna 2015. pozvao na preraspodjelu barem 100 000 izbjeglica;
 - H. budući da je sadašnji *ad hoc* pristup donošenju odluka potrebno zamijeniti dugoročnijim pristupom azilu i migracijama;
 - I. budući da brojni građani izražavaju nezabilježenu razinu solidarnosti s izbjeglicama, srdačno ih dočekujući i pružajući zavidnu razinu potpore; budući da europski građani time pokazuju da su zaštita potrebitih i suosjećanje i dalje istinski europske vrijednosti;
 - J. budući da trenutačna situacija ukazuje na žalostan nedostatak solidarnosti vlada prema tražiteljima azila te na nedovoljno usklađeno i dosljedno djelovanje; budući da to dovodi do kaosa i kršenja ljudskih prava; budući da različita stajališta pojedinačnih države članice naglašavaju činjenicu da u EU-u postoji 28 zasebnih migracijskih politika; budući da zbog nedostatka jedinstvenih postupaka i standarda za tražitelje azila u državama članicama postoje različite razine zaštite, u nekim slučajevima čak i neodgovarajuća jamstva za tražitelje azila;

Četvrtak, 10. rujna 2015.

- K. budući da su neke države članice i njihovi čelnici zauzeli proaktivan pristup te su pokazali spremnost i volju da prihvate izbjeglice i uspostave trajni i obvezni mehanizam za raspodjelu izbjeglica među svim državama članicama; budući da bi druge države članice trebale slijediti taj dobar primjer;
- L. budući da će se strateško izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove o cjelovitom pristupu migraciji baviti politikom azila i migracijskom politikom EU-a u cijelosti;
- M. budući da u skladu s Konvencijom iz 1951. godine o statusu izbjeglica (Ženevska konvencija) osobe mogu zatražiti azil neovisno o svojoj zemlji podrijetla pod uvjetom da postoji osnovani strah od progona zbog njihove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja;
1. izražava duboko žaljenje i tugu zbog tragičnih gubitaka života osoba koje traže azil u EU-u; apelira na EU i države članice da učine sve što je moguće kako bi spriječili daljnji gubitak života na moru i na kopnu;
 2. izražava solidarnost s mnogobrojnim izbjeglicama i migrantima koji su žrtve sukoba, teških kršenja ljudskih prava, znatnih propusta u upravljanju i grube represije;
 3. pozdravlja rad skupina civilnog društva i pojedinaca diljem Europe koji se aktiviraju u velikom broju kako bi izbjeglicama i migrantima pružili dobrodošlicu i pomoć; potiče europske građane da nastave pružati potporu i sudjelovati u humanitarnom odgovoru na izbjegličku krizu; smatra da se takvim djelovanjem iskazuje istinsko poštovanje europskih vrijednosti te da je ono znak nade za budućnost Europe;
 4. ponavlja da podržava svoju Rezoluciju od 29. travnja 2015. o nedavnim tragedijama u Sredozemnom moru i migracijskoj politici i politici azila u EU-u; podsjeća da je potrebno da EU svoju hitnu reakciju na trenutačnu situaciju u pogledu izbjeglica temelji na solidarnosti i pravednoj podjeli odgovornosti, kao što je navedeno u članku 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), i na holističkom pristupu kojim se uzima u obzir sigurna i zakonita migracija te puno poštovanje temeljnih prava i vrijednosti;
 5. ponovno ističe da se zauzima za otvorene granice unutar schengenskog područja uz učinkovito upravljanje vanjskim granicama; ističe da je slobodno kretanje osoba unutar schengenskog područja jedno od najvećih postignuća europske integracije;
 6. pozdravlja inicijative Komisije za premještaj i preseljenje, uključujući novu inicijativu za hitni premještaj povećanog broja podnositelja zahtjeva za azil kojima je potrebna međunarodna zaštita, koja obuhvaća Grčku, Italiju i Mađarsku; podupire najavu Komisije o trajnom mehanizmu za premještaj koji bi se aktivirao u kriznim situacijama i u okviru kojeg se uzima u obzir broj izbjeglica koje se nalaze u određenoj državi članici, što se temelji na članku 78. stavku 2. UFEU-a; spreman je u okviru ubrzanog postupka rješavati pitanje novog sustava premještaja u kriznim situacijama te izražava namjeru da usporedno radi na svim drugim mjerama koje Komisija predloži kako države članice ne bi usporile uspostavu trajnog sustava premještaja; podsjeća Vijeće da Parlament snažno podupire uspostavu obvezujućeg mehanizma za premještaj u okviru kojeg se, koliko je to moguće, uzimaju u obzir želje izbjeglica;
 7. pozdravlja operativnu potporu koju će Komisija pružiti državama članicama koje su pod najvećim pritiskom, kao što su Grčka, Italija i Mađarska, preko tzv. žarišta iskorištavajući stručnost agencija EU-a kao što su FRONTEX; Europski potporni ured za azil i Europski policijski ured (Europol) kako bi pomogla državama članicama pri registraciji pristiglih osoba; podsjeća države članice da uspjeh tih registracijskih centara ovisi o njihovoj spremnosti da izbjeglice presele iz „žarišta” na svoj teritorij; smatra da bi se takvim pristupom trebali jasno uspostaviti učinkoviti mehanizmi za prepoznavanje osoba s posebnim potrebama i za njihovo daljnje upućivanje službama;

Četvrtak, 10. rujna 2015.

8. prima na znanje prijedlog Komisije da se odredba o sigurnoj zemlji podrijetla iz Direktive o postupku azila ojača sastavljanjem zajedničkog popisa sigurnih zemalja podrijetla na razini EU-a; uviđa da bi se tim pristupom mogla ograničiti postupovna prava državljana tih zemalja; podsjeća da se stopa odobravanja zahtjeva za azil znatno razlikuje ovisno o državi članici, među ostalim i u pogledu pojedinih zemalja podrijetla; zahtijeva da se poduzmu mjere kojima će se zajamčiti da se tim pristupom ne ugrozi načelo zabrane protjerivanja i pravo pojedinaca na azil, posebno pripadnika ugroženih skupina;

9. ponavlja svoje pozive Komisiji da izmijeni postojeću Dublinsku uredbu kako bi u nju uvrstila trajni, obvezujući sustav raspodjele tražitelja azila među 28 država članica po pravednom ključu za obveznu raspodjelu, vodeći pritom računa o mogućnostima integracije te potrebama i posebnim okolnostima samih tražitelja azila;

10. poziva Komisiju i države članice da u proračunu za 2016. i odredbama višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) osiguraju znatan manevarski prostor i spremnost na izdvajanje sredstava, omogućujući pružanje brže i izdašnije potpore Europskom potpornom uredu za azil i državama članicama za njihove aktivnosti prihvata i integracije izbjeglica, među ostalim u okviru sustava za premještanje i preseljenje;

11. poziva sve države članice sudionice na brzo i cjelovito prenošenje te učinkovitu primjenu zajedničkog europskog sustava azila; apelira na Komisiju da se pobrine za to da sve države članice propisno provode zakonodavstvo EU-a kako bi se zajamčila primjena zajedničkih učinkovitih, dosljednih i humanih standarda u čitavom EU-u, uzimajući u obzir najbolje interese djeteta;

12. smatra da bi provedba Direktive o povratku trebala biti popraćena poštovanjem postupaka i standarda koji Europi omogućuju da zajamči čovječno i dostojanstveno postupanje s povratnicima, u skladu s načelom zabrane protjerivanja; podsjeća da dobrovoljnom povratku treba dati prednost pred prisilnim povratkom;

13. podsjeća na to da su mogućnosti zakonitog ulaska u EU za osobe kojima je potrebna zaštita vrlo ograničene i izražava žaljenje zbog činjenice da njima kao jedina opcija u cilju pronalaženja zaštite u Europi ostaje pribjegavanje uslugama krijumčara i opasnim putovima, što je, između ostalih faktora, posljedica podizanja ograđa i zatvaranja vanjskih granica; stoga smatra da bi osmišljavanje sigurnih i zakonitih pristupa za izbjeglice, kao što su humanitarni koridori i humanitarne vize, trebalo biti visoko na listi prioriteta EU-a i njegovih država članica; ističe da se države članice osim obveznog programa premještanja, trebaju usuglasiti u pogledu stvaranja drugih instrumenata kao što su pojačano spajanje obitelji, sustavi privatnog sponzorstva i fleksibilni vizni aranžmani, između ostalog i u svrhu studiranja i rada; smatra da je potrebno izmijeniti Zakonik o vizama uključivanjem konkretnijih zajedničkih odredbi o humanitarnim vizama; traži od država članica da omoguće podnošenje zahtjeva za azil u svojim veleposlanstvima i konzularnim uredima;

14. podsjeća da bi države članice trebale utvrditi stroge kaznene sankcije protiv trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi i u Europsku uniju i kroz nju; poziva države članice da suzbiju kriminalne mreže krijumčara, ali da u međuvremenu ne kažnjavaju one koji iz humanitarnih razloga dobrovoljno pomažu migrantima, uključujući prijevoznike, tražeći od Komisije da razmotri mogućnost revizije Direktive Vijeća 2001/51/EZ; prima na znanje operaciju EUNAVFOR Med protiv krijumčara i trgovaca ljudima na Sredozemlju;

15. izražava žaljenje zbog toga što čelnici nekih država članica i stranke ekstremne desnice iskorištavaju trenutačnu situaciju kako bi potpirili antimigracijsko raspoloženje pri čemu okrivljuju EU za krizu, kao i zbog toga što se time doprinosi sve učestalijem nasilju nad migrantima; poziva Komisiju i države članice da poduzmu hitne mjere protiv nasilnog djelovanja i govora mržnje usmjerenog na migrante; također poziva čelnike EU-a i država članica da zauzmu jasan stav u prilog europskoj solidarnosti i poštovanju ljudskog dostojanstva;

16. podsjeća na to da su migracije globalna i složena pojava koja također zahtijeva dugoročan pristup kojim se rješavaju njezini glavni uzroci, kao što su siromaštvo, nejednakost, nepravda, klimatske promjene, korupcija, loše upravljanje i oružani sukobi; apelira na Komisiju i Vijeće da na sastanku na vrhu koji će se održati u studenome 2015. u Valetti stave

Četvrtak, 10. rujna 2015.

naglasak na te glavne uzroke; naglašava da je potreban sveobuhvatan pristup EU-a kojim bi se povećala dosljednost njegove unutarnje i vanjske politike, a ponajprije njegove zajedničke vanjske i sigurnosne politike, razvojne politike i migracijske politike; dovodi u pitanje planove o povezivanju razvojne pomoći s jačim graničnim kontrolama ili sporazumima o ponovnom prihvatu u trećim zemljama;

17. traži od EU-a, njegovih država članica i drugih međunarodnih donatora da pod hitno ispune obećanja s Konferencije o financiranju razvoja koja je u srpnju 2015. održana u Addis Abebi i ističe potrebu da se fokus razvojne politike preusmjeri na izgradnju miroljubivih društava, borbu protiv korupcije i promicanje dobrog upravljanja, kao što je utvrđeno u cilju o održivom razvoju br. 16 globalnog razvojnog okvira za razdoblje nakon 2015.;

18. potiče EU, njegove države članice i međunarodnu zajednicu da ojačaju svoju ulogu u rješavanju sukoba, a osobito da pomognu u pronalaženju održivih političkih rješenja u regijama pogođenim sukobima, kao što su Irak, Sirija, Libija i Bliski istok, te da ojačaju politički dijalog, među ostalim s regionalnim organizacijama, uz obuhvaćanje svih elemenata ljudskih prava kako bi se poduprle uključive i demokratske institucije te vladavina prava, izgradila otpornost lokalnih zajednica i potaknuo društveni i demokratski razvoj u zemljama podrijetla i među njihovim narodima; s obzirom na to poziva na bolju suradnju u regiji sa zemljama članicama Arapske lige i Afričke unije kako bi se prihvatilo i ponovno naselilo osobe kojima je potrebna zaštita te kako bi im se dao azil;

19. poziva Komisiju i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da sazovu međunarodnu konferenciju o izbjegličkoj krizi na kojoj će, između ostalih, sudjelovati EU, njegove države članice, agencije povezane s UN-om, Sjedinjene Američke Države, relevantne međunarodne nevladine organizacije i arapske države, čiji će cilj biti izrada zajedničke globalne strategije za humanitarnu pomoć;

20. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te vladama i parlamentima država članica.
